

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i MAT 4340 — Elementær funksjonalanalyse

Eksamensdag: Fredag 4. desember 2009

Tid for eksamen: 09:00–12.00

Oppgavesettet er på 2 sider.

Vedlegg: Ingen

Tillatte hjelpemidler: Ingen

Kontroller at oppgavesettet er komplett før
du begynner å besvare spørsmålene.

Oppgave 1

La X og Y være normerte vektorrom, og anta at $A : X \rightarrow Y$ er en lineær avbildning.

- (a) Hva vil det si at A er begrenset? Gi et eksempel på en lineær avbildning som ikke er begrenset. Begrunn svaret.
- (b) La $x_0 \in X$ være gitt. Vis at A er begrenset hvis og bare hvis A er kontinuerlig i x_0 .

Anta at $k : [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ er en kontinuerlig funksjon. Vi definerer en lineær avbildning A_k på Hilbertrommet $L^2[a, b]$ ved

$$(A_k f)(t) = k(t)f(t), \text{ for alle } t \in [a, b], \text{ og alle } f \in L^2[a, b].$$

- (c) Vis at A_k er begrenset og at $\|A_k\| = \max\{|k(t)| : t \in [a, b]\}$
- (d) Anta nå at $r \in \mathbb{R}$, og sett $k(t) = e^{irt}$, for alle $t \in [a, b]$. Vis at A_k er unitær. Bestem spekteret $\sigma(A_k)$.

(Fortsettes på side 2.)

Oppgave 2

La H være et Hilbertrom, og anta at $S \in B(H)$ er en selvadjungert lineær operator.

- (a) Forklar at det fins en selvadjungert operator $T \in B(H)$ slik at $T^3 = S$.
- (b) Vis at spekteret $\sigma(S)$ inneholder minst en av verdiene $-||S||$ og $||S||$.
Vink: Anta først at $||S|| = 1$ og vis at $1 \in \sigma(S^2)$.

Oppgave 3

La H være et uendelig dimensjonalt Hilbertrom og anta at $T \in B(H)$.

- (a) Hva mener vi med at T er en kompakt operator? Anta at T er kompakt. Kan T ha en invers operator? Begrunn svaret.

Anta nå at $\{e_n\}_{n=1}^{\infty}$ er en ortonormal basis for H . Vi lar $T \in B(H)$ være en operator som oppfyller

$$\sum_{n=1}^{\infty} \|Te_n\|^2 < \infty.$$

- (b) Vis at T er en kompakt operator.

SLUTT